

Els balnearis de Catalunya han ressorgit de la foscor en què estaven immersits. La salut, la tranquil·litat, l'esbarjo i el repòs es combinen agradablement en entorns cuidats i amb una atenció acurada, sense límits generacionals

Els balnearis han tornat com a indrets familiars, joves i transparents, amb molta empenta. Gràcies a la seva situació i entorn han estat sempre indrets que conviden al repòs i a la tranquil·litat. Anys enrere, el grup de població que més els utilitzava eren la gent gran. Actualment, però, són majoritàriament grups de joves que fugen de l'estrès de la societat moderna i famílies que busquen uns dies de diversió i tranquil·litat els que formen els clients dels balnearis.

Catalunya presenta actualment una oferta termal de deu balnearis en funcionament: l'estació termal i de muntanya a Caldes de Boí; els balnearis Prats i Vichy Catalán a Caldes de Malavella; els de Broquetes, Termes La Salut, Termes Solà i Termes Victòria, a Caldes de Montbui; els balneari Blancafort a la Garriga; les Termes Orión a Santa Coloma de Farners; i el balneari de Vallfogona de Riucorb, al mateix municipi de Vallfogona. Excepte aquest últim, i els de Termes Solà i La Salut, els altres set pertanyen a l'Associació Balneària de Catalunya.

Cada un d'aquests establiments està vivint actualment una segona joventut, motivada per una represa mútua de l'interès. Per una banda, el sector va fer un esforç inversor de més de 1.500 milions de pessetes en els últims deu anys, quantitat significativa si es té en compte que la majoria d'establiments són de tipus familiar. Aquesta inversió va permetre posar al dia les instal·lacions i incorporar-hi i aplicar-hi les tècniques més modernes, que permeten oferir un servei i unes prestacions variades i de qualitat.

Una oferta lúdica variada

Per altra banda, els balnearis catalans han completat el seu producte adaptant-se a les necessitats actuals. Ara per ara, aquests establiments ofereixen als clients altres serveis que els pròpiament específics en l'aspecte termal. Aquí s'inclouen les activitats lúdiques dels balnearis, com poden ser la

L'estufa de vapor és un dels tractaments que es pot rebre en els balnearis

ROBERT

El ressorgir del balneari

MARTA SARDÀ

pràctica de determinats esports — com tennis o natació—, la gastronomia o altre tipus d'esbarjo immersits al si dels bells paratges que els envolten, com les excursions o les passejades a cavall.

Tot això és el que ha emprès molts joves i famílies a *tastar* la nova oferta balneària que permet combinar una estada de salut amb la diversió. També ha afavorit molt el canvi generacional dels balnearis el fet que en alguns cen-

tres s'hagi introduït la possibilitat de combinar les hores de treball amb les de lleure, a través de la celebració de convencions i altres esdeveniments.

Els balnearis, tot i que no descarten en cap moment el que fins ara ha estat el seu públic de sempre —aquell que vol trobar repòs, tranquil·litat i cures pròpies d'una edat avançada—, han sabut atreure també les generacions anteriors, no sense un esforç suprem.

Aquests establiments han sabut constituir la simbiosi perfecta dels conceptes de salut i lleure.

Geotèrmia favorable

La geologia de Catalunya conté una alta activitat geotèrmica, localitzada sobretot vora del litoral, a les comarques de la Selva i el Vallès, i als Pirineus, coincidint amb zones de plegaments. Les aigües termals sorgeixen dels fons

d'aquestes terres fracturades.

Les propietats terapèutiques d'aquestes aigües termals, riques en substàncies minerals, carbòniques o sulfhídriques, ja van ser descobertes i explotades pels romans. Aquestes fonts d'aigües calentes van rebre el nom d'*aquae calidae*, origen del topònim Caldes. Més tard, en l'època medieval també, es va aprofitar algun d'aquests establiments balnearis, però no va ser fins la segona me-

Més de 40.000 avis de tot l'Estat espanyol podran gaudir l'any que ve de la teràpia balneària

ROBERT

■ Més de 40.000 avis de tot l'Estat espanyol podran gaudir a partir de gener, i per tercer any consecutiu, de teràpies balneàries gràcies al pla que han desenvolupat conjuntament l'Associació Balneària i l'Institut de Serveis Socials (Inserso), que depèn del ministeri d'Afers Socials. La funció de l'Inserso és fer-se càrrec d'aquell espai que no assumeix la Seguretat Social a causa de la falta de pressupost.

Aquests plans de teràpia balneària estan destinats a la gent gran que per necessitats terapèutiques requereixen unes cures balneàries. L'única condició és, a més de disposar d'una renda baixa, tenir més de 65 anys o disposar de la condició de jubilat de la Seguretat Social si no s'arriba a aquesta edat i amb una motivació objectiva, és a dir, disposar de certificats mèdics que demostrin la necessitat de rebre teràpia i la disposició a passar un examen mèdic si fos adient.

El 1989, primer any que es va desenvolupar aquest pla —llavors pilot—, van ser 12.000 persones les que van poder efectuar les teràpies necessàries. La xifra gairebé es va triplicar l'any següent, en què van ser 34.500 els

avis inscrits.

El president de l'Associació Balneària, Claudio Ribera, va advertir que, "no obstant la quantitat de places disponibles, falta un nivell d'informació adient, i això fa que moltes persones se n'assabentin de la possibilitat de participar en les teràpies balneàries massa tard". Això ocasiona que moltes d'aquestes places, que es distribueixen per comunitats autònomes, estiguin vacants en determinats indrets i s'atribueixen a altres.

"Per aquest motiu —continua Ribera— s'ha de tenir en compte que es dona un termini d'un mes i mig per presentar la documentació a partir de la publicació de l'ordre ministerial, que sortirà cap a finals de desembre, i que la relació de paperam es pot esbrinar abans a la mateixa Associació Balneària, a l'Inserso o a l'I-cass [Institut Català d'Assistència Social]."

Segons Ribera, "en altres països de la CE la teràpia balneària s'inclou dins el receptari de la Seguretat Social. El que s'intenta amb aquests plans és fer una aproximació al sistema europeu i aconseguir un nivell igual al dels altres països el 1993".